

**UCHWAŁA NR XXXIII/402/2021
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 16 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Krapkowice

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.), Rada Miejska w Krapkowicach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Krapkowice stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Bernard Friedla

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2022-2024
w Gminie Krapkowice**

Krapkowice 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp	03
Podstawy prawne realizacji programu	04
Charakterystyka Miasta i Gminy Krapkowice – informacje ogólne	05
Organizacja wsparcia rodziny	07
Analiza SWOT	12
Zasoby	14
Adresaci	15
Cele programu.....	16
Finansowanie	19
Monitorowanie	19
Objaśnienia skrótów w tekście	20

Wstęp

Rodzina jest najlepszym naturalnym środowiskiem, w którym dziecko otoczone wszechstronną opieką ma możliwość wszechstronnego rozwoju i zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb .

Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując swój system wartości i tradycje oraz ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe przyszłe życie.

Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Jeśli natomiast w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się jakieś dysfunkcje, wówczas instytucje i służby powołane do jej wspierania zobowiązane są do podjęcia stosownych działań w celu poprawy sytuacji. Problemy występujące w rodzinie często są bardzo złożone i wymagają rozwiązań interdyscyplinarnych. Niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przemoc, alkoholizm - to tylko niektóre problemy dezorganizujące życie rodzin. W/w problemom towarzyszy często problem długotrwałego bezrobocia oraz ubóstwa. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez pracowników służb socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i społecznych oraz przedstawicieli różnych instytucji, które zajmują się szeroko pojętą problematyką wspierania rodziny w oparciu o stosowne przepisy.

Praca wszystkich przedstawicieli służb społecznych winna być połączona ze wsparciem środowiska , w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz poparta aktywnością własną konkretnej rodziny przeżywającej trudności.

Kadra do pracy z rodziną powinna być odpowiednio przygotowana, a więc obiektywna i kompetentna do podejmowania często bardzo trudnych decyzji.

Organizując różne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy realizować podstawową zasadę opiekuńczej i wychowawczej roli rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast więc zastępować rodzinę w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe jej funkcjonowanie. Dlatego też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się pierwsze problemy. Głównym celem Programu jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu rozwojowi.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest praca asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności. Rolą asystenta jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej małe dzieci poprzez ukierunkowane działania prowadzone za jej zgodą i aktywnym zaangażowaniem.

PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U.1997 nr 78 poz.483),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 poz. 821 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz. 1249).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz.1119),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 2050).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 poz. 1876 ze zm.)

Program skorelowany jest z :

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Krapkowice
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY KRAPKOWICE

Krapkowice są miastem położonym w środkowej części województwa opolskiego. Miasto powstało z dwóch leżących po przeciwległych brzegach Odry grodów – Krapkowic i Otmętu. Miasto i gminę Krapkowice zamieszkuje łącznie 22 337 mieszkańców (dane na dzień 31 grudnia 2020r.). Krapkowice są gminą miejsko-wiejską. Do gminy należy 11 sołectw. Są to Borek, Dąbrówka Górna, Kórnica, Gwoźdźce, Nowy Dwór, Pietna, Rogów Opolski, Steblów, Ściborowice, Żużela i Żywocice.

Obszar miasta rozciąga się na powierzchni ok. 21 km², natomiast cała gmina zajmuje powierzchnię 98 km².

Gminę Krapkowice charakteryzuje obecnie ujemny przyrost naturalny. Uściślając, w roku 2020 odnotowano w gminie 178 urodzeń, a w tym samym czasie zmarło 287 osób.

Na koniec 2020 roku zarejestrowane były 603 osoby bezrobotne, w tym 355 kobiet oraz 248 mężczyzn.

Krapkowice są dobrze rozwijającym się ośrodkiem gospodarczym (obuwnictwo, przemysł papierniczy, meblowy, remontowo-budowlany, transport) oraz znaczącym ośrodkiem oświaty i kultury w regionie.

Na terenie gminy Krapkowice funkcjonuje Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Zawodowych, 8 szkół podstawowych, 6 przedszkoli i 3 żłobki.

Ponadto na terenie miasta i gminy znajdują się: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w strukturze którego działają 2 Świetlice Środowiskowe i Dom Dziennego Pobytu z jadalnią.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2020r. udzielono wsparcia:

- **644** rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- **596** osobom w rodzinach – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- **794** rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- **63** rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- **149** rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- **42** rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach energetycznych,

- **3761** osobom w rodzinach na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- **2** rodzinom – na podstawie ustawy „Za życiem,”
- **136** porad psychologicznych
- **77** porad prawnych

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2020 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	228	431
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	126
Bezdomność	26	26
Bezrobocie	218	511
Niepełnosprawność	275	464
Długotrwała lub ciężka choroba	362	545
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	223	528
w tym: rodziny niepełne	62	167
w tym: rodziny wielodzietne	25	143
Alkoholizm	46	57
Przemoc w rodzinie	6	11
Narkomania	5	5
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15	18
Zdarzenie losowe	4	8
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	19	63
Sytuacja kryzysowa	1	1
Ilość przeprowadzonych interwencji kryzysowych	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

Z powyższych danych wynika, iż najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej rodzinom były: długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo.

ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 został utworzony w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2020 poz. 821 ze zm). Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy (art. 176 pkt. 1 ww. ustawy).

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa w ustawie, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi organizacjami społecznymi.

Ustawa dokonuje również podziału kompetencji w realizacji zadań i działań pomiędzy samorządami. Przedstawia się on następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none">• Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna• Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej• Adopcja	
<ul style="list-style-type: none">• Asystent rodziny,• Placówki wsparcia dziennego,• Rodziny wspierające• Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny,	<ul style="list-style-type: none">• Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka,• Placówki opiekuńczo – Wychowawcze,• Usamodzielnienie,• Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator),• Rodziny pomocowe,	<ul style="list-style-type: none">• Ośrodek adopcyjny,• Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna,• Interwencyjny Ośrodek Preadaptacyjny,

Profilaktyka – Wspieranie Rodziny

Wsparcie rodziny powinno być podjęte w miarę możliwości wcześniej i mieć charakter profilaktyczny oraz ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich

warunków rozwoju dzieciom oraz młodzieży jak też kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W Gminie Krapkowice zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii jak też w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Działania profilaktyczne w w/w programach skierowane są głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, które wychowują dzieci oraz do rodzin dotkniętych przemocą, ubogich lub zagrożonych ubóstwem bądź przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzinom takim zapewnia się wsparcie, polegające na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz diagnozie przyczyn kryzysu,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, a także innych podmiotów i instytucji realizujących szeroko pojęte zadania na rzecz dziecka i rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie bezpośredniej pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną:

Praca z rodziną ukierunkowana jest głównie na wspieranie wzajemnych więzi uczuciowych, pomocy w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, neutralizowaniu i eliminowaniu czynników, które negatywnie oddziałują na dziecko oraz pomocy w integrowaniu rodziny z otoczeniem,

Praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie wcześnie i prowadzona przez osoby kompetentne.

Praca z rodziną realizowana jest poprzez:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- terapię i mediacje,
- usługi dla rodzin z dziećmi (w tym usługi specjalistyczne i opiekuńcze),

- pomoc prawną (szczególnie w zakresie prawa rodzinnego),
- organizowanie spotkań , które mają na celu wymianę doświadczeń, zapobieganie izolacji oraz wykluczeniu.

Bardzo istotnym elementem wzmacniającym system opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego, polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do tutejszego OPS.

Zadaniem ustawowym gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności i wymagającą wsparcia.

Asystent rodziny, niezależnie od pracowników socjalnych, prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Rolą asystenta rodziny nie jest bowiem powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadaniem jest systematyczne diagnozowanie środowisk zagrożonych wykluczeniem. i udzielanie im odpowiedniego wsparcia lecz jego uzupełnienie i dopełnienie. Asystent kierowany jest tylko do tych rodzin, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia z zewnątrz.

Głównym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Natomiast głównym zadaniem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinny ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia konkretnej rodziny.

Asystent rodziny pomaga zrealizować to, co rodzina chce oraz to, czego inne służby społeczne wymagają od rodziny. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wówczas kiedy rodzina posiada umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki. Zadaniem jego jest całościowe wspieranie rodzin, które wychowują dzieci i zagrożone są różnymi dysfunkcjami, a które samodzielnie nie potrafią sobie poradzić w pokonywaniu trudności

Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy różnych osób reprezentujących rozmaite instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy i polega na holistycznym traktowaniu rodziny. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, takich jak problemy mieszkaniowe, materialne, zdrowotne czy prawne. Ponadto pomaga też w rozwiązaniu problemów natury psychologicznej i w razie potrzeby kieruje na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy ponadto motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki oraz pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, a także

przełamywanie kompleksów i kryzysów wynikających z niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy oraz wspiera w pierwszym etapie zatrudnienia. Praca asystenta z rodziną może być realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka przez sąd poza rodziną biologiczną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej tę pieczę, a będącej w gestii powiatu. Asystent powinien aktywnie uczestniczyć we wszystkich możliwych działaniach zmierzających do powrotu dziecka do biologicznej rodziny.

Zgodnie z ustawą na jednego asystenta nie może przypadać więcej niż 15 rodzin. Aktualnie w krapkowickim OPS zatrudniony jest jeden asystent rodziny.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Im bogatsza oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa jest szansa na odpowiednio wczesne wychwycenie sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka. Efektywnym sposobem wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka, mimo problemów występujących w rodzinie, jest stworzenie dzieciom i młodzieży z tych rodzin możliwości pobytu w środowiskowych dziennych instytucjach wychowawczych, czyli w tzw. placówkach wsparcia dziennego. Placówki te powinny nie tylko organizować dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale wychowawcy tam zatrudnieni powinni również współpracować z rodzicami dziecka. Rodziny wychowujące dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, a zwłaszcza te rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego oraz pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania, itp. W związku z powyższym konieczny jest rozwój różnorodnych form dziennej opieki nad dziećmi oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz tzw. rodziny wspierające.

Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej (poradnie),
- pracy podwórkowej, realizowanej przez wychowawcę.

Na terenie miasta i gminy Krapkowice znajdują się 2 świetlice środowiskowe w strukturach OPS. Placówki te nie spełniają wprost wymagań ustawy - nie są samodzielными jednostkami - nie mniej jednak realizują wszystkie inne zadania określone dla placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wspierające

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednym z istotnych zadań w pracy z rodziną jest wsparcie ze strony środowiska lokalnego. Niezwykle ważną rolę w tym zakresie pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione czy rodziny rówieśników dzieci.

Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematyczną lub doraźną stanowi wyzwanie dla Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka oraz rodziny w Krapkowicach. Możliwość skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych zadań i ról społecznych.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt (w przypadku Krapkowic Burmistrz Miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podst. przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

Finansowanie opieki nad dzieckiem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest nowym zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Analiza SWOT dotycząca wsparcia rodziny na terenie gminy Krapkowice:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań oraz dobra współpraca z samorządem gminnym, - działalność edukacyjna i profilaktyczna wszystkich instytucji (w tym szkół) i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin, - dobrze wykształcona, doświadczona i zaangażowana kadra, - otwartość na wzajemną współpracę różnych podmiotów lokalnych pracujących na rzecz rodzin, - duża baza instytucji wspierających rodzinę, - prowadzenie mieszkań chronionych, - rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna, - dobra jakość placówek opiekuńczych i oświatowych na terenie gminy, - szeroki dostęp do poradnictwa specjalistycznego, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin, - organizowanie wypoczynku dla dzieci w czasie wakacji i ferii, - dobrze działające kluby sportowe, - Gminny program dla rodziny wielodzietnej 	<ul style="list-style-type: none"> - brak rodzin wspierających, - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, - narastająca przemoc w rodzinach, - narastająca liczba uzależnień od alkoholu, Internetu, hazardu, - brak pozytywnych wzorców, - niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - słabo rozwinięta idea samopomocy, - brak ośrodka interwencji kryzysowej na terenie gminy, - niewystarczająca liczba rodzin zastępczych na terenie gminy, - niski poziom wykształcenia klientów, - niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych chętnych do współpracy; - wyuczona bezradność i roszczeniowość oraz uzależnienie od pomocy instytucjonalnej, - ograniczone środki finansowe na realizację programu,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - bardziej przyjazne rodzinie regulacje prawne 	<ul style="list-style-type: none"> - trudna sytuacja finansowa, tj. niepewność i niestabilność finansowania działań,

<ul style="list-style-type: none"> - szeroko pojęta edukacja rodziców, - rozbudowana współpraca pomiędzy różnymi organizacjami i instytucjami, - możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowania (np. funduszy unijnych), - rozwój wolontariatu, - rodziny wspierające, 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczone środki lub ich brak, - coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, - coraz większa skala zjawisk niepożądanych, - migracje zarobkowe, niestabilność zatrudnienia, - wzrost agresji i zachowań patologicznych wśród dzieci , - długotrwałe bezrobocie jako zjawisko narastające, - wykluczenie społeczne z powodu tzw. dziedziczenia biedy, - zanik więzi i tradycji rodzinnych, - niestabilność polityki społecznej państwa, częste zmiany przepisów i niespójność prawa, - upolitycznienie instytucji publicznych,
---	--

ZASOBY

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich służb i instytucji powołanych do jej wspierania.

W gminie Krapkowice jednostką, której powierzono organizację pracy z rodziną jest Ośrodek Pomocy Społecznej. OPS realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki. Od wielu lat systematycznie i konsekwentnie buduje lokalny system wsparcia i współpracy z osobami, instytucjami oraz organizacjami działającymi na polu profilaktyki i nie tylko.

Na terenie miasta Krapkowice funkcjonują podmioty działające w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. Są to m.in.: OPS, PCPR, Policja, placówki oświatowe, sportowe oraz organizacje pozarządowe.

W tabeli poniżej zestawiono dane o różnych formach pomocy dziecku i rodzinie zebrane od lokalnych instytucji.

Lp.	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc Finansowa	Pomoc materialna	Pomoc Prawna	Pomoc edukacyjna
1.	PCPR	+	+	+		+	
2.	OPS (DDP z jadłodajnią, Punkt Wydawania Odzieży)	+	+	+	+	+	+
3.	Świetlice Środowiskowe	+	+				+
4.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	+	+			+	+
5.	Zespół interdyscyplinarny	+	+			+	+
6.	Poradnie Zdrowia Psychicznego	+					
7.	Poradnia Odwykowa	+					+
8.	Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny	+					+
9.	ŚDS	+	+				+
10.	WTZ	+	+	+	+		+
11.	Placówki Służby Zdrowia	+					+
12.	Krapkowicki Dom Kultury						+
13.	Obiekty Sportowo Rekreacyjne (Pływalnia, Kluby Sportowe, Hala Sportowa, Siłownia)						+
14.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób i Rodzin z Chorobą Alzheimera	+	+				+
15.	Szkoły	+	+	+			+
16.	Przedszkola i Żłobki	+	+				+
17.	Policja					+	+
18.	Krapkowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowo - Turystyczne						+
19.	Kościół, Caritas i Związki Wyznaniowe		+	+		+	
20.	Mieszkanie chronione	+	+	+			

ADRESACI

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Krapkowice przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy w celu zapewnienia im harmonijnego rozwoju i przygotowania do samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi potrzebują dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dlatego też Program skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych patologizacją bądź wykluczeniem społecznym. Dysfunkcje rodziny przyczyniają się bowiem do powstawania znacznych deficytów rozwojowych u dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców powoduje, że nie są zaspokajane podstawowe potrzeby rozwojowe dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek skomplikowanych sytuacji życiowych i będące w kryzysie zmuszone zostały do korzystania z pomocy socjalnej. Wszelkie działania OPS skierowane są na zabezpieczenie potrzeb dziecka oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, tak by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju dziecka oraz znacznie podnieść poziom i jakość życia całej rodziny.

Wspieranie i pomoc rodzinie – to jednocześnie wzmacnianie społeczności lokalnej, kształtowanie „kapitału ludzkiego”, który w przyszłości będzie tworzył szeroko pojęte społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

CELE PROGRAMU

Cel główny: Skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Krapkowice

CEL SZCZEGÓŁOWY Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i dzieci w tych rodzinach		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	OPS, PCPR, Caritas, sponsorzy
2) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z posiłków	OPS, Szkoły, Przedszkola
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Placówki Służby Zdrowia, Szkoły, Przedszkola
4) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	- liczba osób (w tym dorośli i dzieci)	OPS, ZI, Policja, Placówki Służby Zdrowia
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, bądź w rodzinnym domu dziecka.	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	UMiG, PCPR, OPS

CEL SZCZEGÓŁOWY Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	OPS
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz rodzin	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	OPS, PCPR, organizacje pozarządowe
3) pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodzinnych	- liczba szkoleń, - liczba uczestników	OPS
4) finansowanie działających świetlic i przystosowanie tych placówek zgodnie z obowiązującymi standardami	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką przez placówki	OPS, UMiG
5) zapewnienie dostępności konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego, organizowanie i informowanie o możliwości i miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, ZI, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI.
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podejmowania terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie ich terapii	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI, Policja
8) organizowanie szkoleń i tworzenie sprzyjających warunków do działalności rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających biorących udział w szkoleniach	OPS, UMiG, PCPR, organizacje pozarządowe
9) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez:	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i odpowiednimi procedurami	OPS, UMiG, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

- wypracowanie odpowiednich procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloprotblemową, - podsumowanie i analiza efektów pracy z rodziną		Alkoholowych, ZI, Policja, Szkoły, Przedszkola
10) Organizowanie wypoczynku oraz różnych imprez okolicznościowych dla dzieci i młodzieży	- liczba uczestników, - liczba organizowanych form wypoczynku	OPS, organizacje pozarządowe, UMiG, Pływalnia „Delfin”, sponsorzy, Dom Kultury
11) Kierowanie osób i rodzin do mieszkań chronionych, współpraca OPS i ŚDS w celu dokonywania uzgodnień i opracowania programu usamodzielnienia i oceny osób zamieszkujących mieszkanie chronione	- liczba mieszkań - liczba osób i rodzin w nich zamieszkujących	OPS, ŚDS
12) Prowadzenie punktu z odzieżą		OPS

CEL SZCZEGÓŁOWY		
Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) Pozyskiwanie kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę	- liczba szkoleń, warsztatów	OPS
2) Podnoszenie kwalifikacji specjalistów poprzez uczestniczenie w szkoleniach i warsztatach	- liczba szkoleń i osób uczestniczących	OPS, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI
3) Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie gminy i zapewnienie ich finansowania	- liczba rodzin i osób objętych pomocą rodzin wspierających	- OPS, organizacje pozarządowe

FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Krapkowice, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

Monitorowanie i ocena przydatności odbywać się będą poprzez przedstawianie przez Burmistrza Krapkowic w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Krapkowicach sprawozdań z realizacji tegoż Programu, sporządzanych na podstawie informacji zebranych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 został opracowany przez OPS w Krapkowicach.

W opracowaniu programu korzystano m.in. z materiałów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Głównego Urzędu Statystycznego oraz innych dostępnych źródeł informacji.

Objaśnienia skrótów używanych w powyższym tekście:

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej,

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy,

PZP- Poradnia Zdrowia Psychicznego,

ZI – Zespół Interdyscyplinarny,

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej,

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy,

DDP – Dom Dziennego Pobytu,

UMiG – Urząd Miasta i Gminy,